

باسمه تعالی

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی و درمانی گناباد

دانشکده پرستاری و مامایی

گروه مامایی

برنامه ریزی استراتژیک گروه مامایی

مقدمه

رشته مامایی یکی از زیر مجموعه‌های علوم پزشکی است و حیطة آن از دوران قبل از بارداری شروع می‌شود و تا پس از زایمان و شش سالگی کودک ادامه دارد. این رشته حیطة های بسیار گسترده‌ای اعم از مشاوره‌ای، آموزشی، مراقبتی، حمایتی، درمانی و تحقیقاتی دارد. ماما به مشاوره قبل، بعد و هنگام ازدواج، آموزش نحوه تنظیم خانواده، مراقبت در دوران بارداری، زایمان طبیعی و مراقبت بهداشتی مادر و کودک و آموزش به دختران در زمینه بهداشت دوران بلوغ و بعد از آن می‌پردازد.

تعریف ماما

ماما شخصی است که تحصیلات مامایی را در حد کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکترا برابر با مقررات مراکز آموزش داخلی و خارجی به پایان رساند و موفق به اخذ مدرک تحصیلی از مراکز معتبر مورد تایید وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی شده باشد.

چشم انداز

گروه مامایی دانشگاه علوم پزشکی گناباد با سابقه تربیت دانشجویی مامایی در صدد است، از طریق ارائه خدمات آموزشی و پژوهشی کارآمد، موجبات ارتقاء سطح سلامت جامعه بالاخص زنان را با بکارگیری، استانداردهای آموزشی و ارزش‌های اخلاقی فراهم آورد.

این گروه در نظر دارد، از طریق بهره‌گیری از فن‌آوری‌های نوین آموزشی در حیطة تئوری و بالینی، با خلاقیت و نوآوری و با همکاری و حمایت کلیه دانشگاهیان (اعضای هیئت علمی، کارکنان و دانشجویان)، ضمن برطرف نمودن مشکلات و نیازهای آموزشی دانشجویان طی پنج سال آینده جزو ۱۰ گروه برتر در میان گروه‌های دانشکده‌های پرستاری و مامایی دانشگاه‌های علوم پزشکی کشور باشد. و بتواند با تکیه بر توانمندی‌ها، رفع مشکلات و حمایت‌های مسئولین به افق‌های روشن دست یابد. چشم اندازهای آموزش و تامین نیروی انسانی، پژوهش و تامین دانش مورد نیاز، که دستیابی به این ماموریت‌ها با در نظر گرفتن مسائل زیر امکان پذیر است:

- ارتقای سطح سلامت جامعه
- برخورداری دانش‌آموختگان رشته مامایی از دانش و مهارت‌های لازم جهت ارائه خدمات تخصصی مرتبط با سلامت زنان
- موفقیت دانش‌آموختگان گروه مامایی در جذب فرصت‌های شغلی و ادامه تحصیل
- ارتقاء مرتبه علمی و مقطع تحصیلی اعضای هیات علمی گروه

ماموریت

رسالت گروه مامایی دانشگاه علوم پزشکی گناباد، تربیت ماما‌های ماهر مطابق با استانداردهای آموزشی جهت ارائه خدمت در مراکز درمانی، بهداشتی، آموزشی، پژوهشی و مدیریتی است، که این امر از طریق فعالیت‌های برنامه‌ریزی، هدایت و انجام پژوهش در آموزش، آموزش اعضای هیات علمی، و ارزشیابی مستمر تحقق می‌یابد. فراهم آوردن زمینه‌های نوآوری آموزشی در گروه، نهادینه کردن سنجش و ارزشیابی، ارائه مشاوره علمی است.

ارزش‌ها

در کشور جمهوری اسلامی ایران علم آموزی در راستای خدمت به انسانها و حفظ کرامت آنها یک فرضیه دینی است و گروه مامایی دانشگاه علوم پزشکی گناباد با اعتقاد به مفاهیم ذیل خدمات آموزشی و پژوهشی خود را ارائه می‌نماید.

خدا محوری

حفظ کرامت انسانی و رعایت اخلاق حرفه‌ای

مشتری مداری و پاسخگو بودن گروه در قبال دانشجو، همکاران و جامعه

ملزم بودن به تفکر استراتژیک جهت حل مسئله

حمایت و تقویت از ایده های نو و خلاقانه

رسالت آموزشی گروه مامایی

تعلیم و تربیت ماماهاى متعهد و متخصص در حیطه بهداشت، درمان ، آموزش و مدیریت خدمات بهداشتی و تقویت نگرش و انگیزش دانشجویان در جهت ارائه خدمات با کیفیت مطلوب به مددجویان همراه با شناخت نیازهای بهداشتی درمانی مادران و کودکان جامعه و بازنگری مداوم برنامه های آموزشی و ارزشیابی مامایی است. تا دانش آموختگان به‌عنوان یک عضو از تیم سلامت‌خدمات ارزشمندی را به جامعه ارائه نماید.

رسالت پژوهشی گروه مامایی

ارتقاء علم مامایی از طریق انجام تحقیقات در زمینه سلامت و بهداشت مادر و کودک و گسترش فرهنگ پژوهش در بین دانشجویان و دانش آموختگان، همچنین تدارک فرصت‌هایی جهت ایجاد و توسعه روح مشارکت جمعی در انجام فعالیت‌های پژوهشی در گروه و بین گروهی است.

رسالت بالینی گروه مامایی

تربیت و آموزش دانش آموختگان با مهارت‌های بالینی علمی کافی بر اساس اصول علمی جهت ارائه خدمات بهداشتی درمانی فردی، تیمی و مشارکتی در حیطه حرفه مامایی و نیز پرورش نگرش و دید مثبت در دانشجویان نسبت به حرفه مامایی است.

رسالت فرهنگی

پرورش ایده و نگرش مثبت در دانشجویان نسبت به رشته تحصیلی و تربیت نیروی انسانی متعهد و مسئول در قبال نیازهای بهداشتی درمانی جامعه و همچنین آموزش عمومی در سطح جامعه به منظور اصلاح رفتار بهداشتی مادران و کودکان و نیز ارتقاء رشد بالندگی اجتماعی دانشجویان از طریق الگوی فعال اخلاقی و اجتماعی حاضر در بسترهای آموزشی گروه است.

اهداف کلی گروه مامایی

۱. تربیت دانشجوی با مدرک کارشناسی در رشته مامایی بطوریکه بعد از اتمام تحصیل قادر باشد :
 - ارتباط موثر حرفه ایبا مددجویان و سایر اعضاء تیم سلامت برقرار نماید.
 - کلیه مراقبتهای دوران بارداری را از مادر باردار به عمل آورد.
 - زایمان طبیعی را اداره و مراقبت نماید.
 - مراقبت های اولیه را از نوزاد به عمل آورد.
 - مراقبت های بعد از زایمان را از زائو به عمل آورد.
 - خدمات بهداشتی مورد نیاز زنان در سنین باروری را ارائه نماید.
 - برنامه ریزی، آموزش و مشاوره زمان بلوغ ، ازدواج ، تنظیم خانواده ، یائسگی را انجام دهد.
 - بیماریهای شایع زنان را تشخیص داده و اقدامات لازم (درمانی ، آموزشی ، ارجاعی) را به عمل آورد.
۲. انجام پژوهش در زمینه های مختلف از جمله مراقبتهای دوران بارداری ، زایمان ، پس از زایمان و خدمات تنظیم خانواده و پژوهش در آموزش
۳. ارتقاء مهارت های علمی و بالینی ماماهاى شاغل و فارغ التحصیل

هدف کلی (۱): تربیت نیروی انسانی کارآمد

اهداف ویژه:

- تربیت دانش آموختگان توانمند در رشته مامایی مطابق با شرح وظایف در حیطه درمان، بهداشت و جامعه
- توسعه فضای فیزیکی و آموزش مهارت بالینی جهت تربیت ماماهاى کارآمد
- اخذ مجوز تاسیس رشته مامایی در مقطع کارشناسی ارشد
- ارتقاء کیفیت آموزش بالینی دانشجویان
- ارتقاء کیفیت آزمون صلاحیت بالینی دانش آموختگان
- تعامل علمی با سایر گروه های آموزشی و مراکز علمی
- استفاده از روش های نوین آموزشی

هدف کلی (۲): انجام فعالیت های پژوهشی گروه (اساتید، دانشجویان و ماماهاى فارغ التحصيل)

اهداف ویژه

تدوین و اجرای طرح های پژوهشی مطابق با اولویتهای پژوهشی

چاپ مقالات حاصل از پایان نامه های دانشجویی و طرح های پژوهشی

همکاری اعضا گروه بامجلات مرتبط با حرفه ماماى

شرکت و مشارکت اعضا با همایشها و سمینارها

تالیف و ترجمه کتب مرتبط با ماماى

هدف کلی (۳): ارتقاء مهارتهای بالینی و علمی ماماهاى شاغل

اهداف ویژه

ارتقاء مهارت های بالینی و سطح علمی اعضا گروه

آموزش مهارت های علمی به ماماهاى فارغ التحصيل بر اساس نیاز سنجی

نقاط قوت، ضعف، فرصت ها و تهدیدها (SWOT)

نقاط قوت (Strengths):

S₁- وجود اعضاى هیأت علمی توانمند در گروه

S₂- حضور اعضا در شوراهای دانشگاه

S₃- وجود مراکز آموزش مهارتهای بالینی (Skill lab) استاندارد و فعال

S₅- وجود زمینه های مثبت برای انجام پژوهش در آموزش

S₆- وجود کتابخانه با برخورداری از کتابهای متنوع و تخصصی به روز

S₇- فعال بودن فرایند اساتید مشاور در دانشکده ها

S₉- محیط فیزیکی مناسب دانشگاه

S₁₀- انگیزه دانشجویان در مشارکت با فعالیت های آموزشی، فرهنگی و پژوهشی

نقاط ضعف(Weakness):

- W1: عدم تناسب واحدهای تئوری با بالینی دانشجویان
- W2: بالا بودن حجم فعالیت های آموزش بالینی اعضای هیات علمی
- W3: محدودیت در ارائه تسهیلات به اعضای هیات علمی و دانشجو در بالین
- W4: ضعف در تدوین فرآیندهای تشویقی برای اساتید با هدف ایجاد انگیزه فعالیت در محیط بالین
- W5: عدم رویکرد ادغام در کوریکولوم آموزشی

فرصت ها(opportunities):

- O2: سیاستگذاری وزارت متبوع بر گسترش کمی و کیفی آموزش بالین
- O3: وجود فرصت های علمی و بستر مناسب برای برنامه های آموزشی و پژوهشی
- O8: رویکرد مثبت به برنامه های سلامت باروری

تهدیدها(Threats)

- T1: نبود سیاست جامع و مدون در خصوص امور آموزش اعضای هیات علمی در بالین
- T2: مشوق بودن بیشتر فعالیتهای پژوهشی در مقایسه با آموزش
- T3: شفاف نبودن ارزش خدمات ارائه شده گروه در بالین
- T4: نبود آمادگی کافی اساتید و فارغ التحصیلان این رشته برای مدیریت بحران
- T5: گسترش روحیه مدرک گرایی در جامعه
- T6: وجود نگرش درمان محور به جای سلامت محور در جامعه
- T7: محدودیت پوشش بیمه ای در ارائه خدمات مامایی

استراتژی های گروه آموزش مامایی

هدف (۱): ارتقاء آموزش تئوری، عملی و بالینی دانشجویان حداقل به میزان ۲۰٪ تا پایان برنامه ۵ ساله

تعیین نیازهای آموزشی اساتید و دانشجویان با استفاده از مصاحبه در خرداد ماه هر سال

سنجش عملکرد اساتید در پایان شهریور ماه با استفاده از فرم های ارزشیابی تدوین شده

تعیین نیازها و کمبودهای آموزشی گروه در پایان هر ترم توسط مدیر گروه

تشکیل جلسات با مدیر گروه زنان، کودکان و سوپر وایز آموزشی بیمارستان ها جهت پیگیری نیازهای آموزشی دانشجویان

برنامه ریزی جهت رفع کمبود تسهیلات مربیان و دانشجویان در محیط بالینی

تشکیل جلسه مدیر گروه با نمایندگان دانشجویان در هر ترم تحصیلی

همکاری در برنامه ریزی و اجرای روش های نوین آموزشی

بازنگری مستندات آموزشی شامل طرح درس و بسته های آموزشی

همکاری در برنامه ریزی و آموزش برنامه های آموزش مداوم

اخذ مجوز تاسیس مقطع کارشناسی ارشد مامایی

پایش و ارزشیابی نتایج حاصل از برنامه های فوق

هدف (۲): ارتقاء فعالیت های پژوهشی اساتید و دانشجویان گروه حداقل به میزان ۲۰٪ تا پایان برنامه ۵ ساله

تعیین اولویت های پژوهشی گروه در ابتدای برنامه

تدوین حداقل یک پروپوزال مطابق با اولویت های پژوهشی

چاپ حداقل یک مقاله در مجلات با نمایه معتبر بین المللی در سال

شرکت و ارائه مقاله در حداقل در دو همایش و سمینار

پیشنهاد حداقل یک همایش مامایی در طول برنامه

ذینفعان

ذینفعان بیرونی	ذینفعان درونی
جامعه	دانشجویان مامایی
سیاستگذاران	اعضای هیات علمی
نمایندگان مجلس شورای اسلامی	دانشجویان سایر دانشکده ها
نظام مامایی و پزشکی	دریافت کنندگان خدمات بهداشتی درمانی
سازمان ها و ادارات شهرستانی (اعم از دولتی و خصوصی)	پرسنل بهداشتی و درمانی شاغل در مراکز بهداشتی درمانی وابسته به دانشگاه
گروههای علمی دانشگاه ها	پرسنل بهداشتی و درمانی شاغل در مراکز بهداشتی درمانی بخش خصوصی
صنایع و بنگاههای اقتصادی	معاونت های پژوهشی- آموزشی- درمان- دانشجویی و فرهنگی- بهداشتی و ...)
مراکز تحقیقاتی و وابسته غیر وابسته به دانشگاه	بیمارستان های دولتی و درمانگاه های دولتی، گروه های صنفی دانشجویی، گروههای آموزشی دانشکده و سایر اعضاء هیات علمی وابسته به دانشگاه
کانونهای مذهبی و فرهنگی	
دانش آموختگان	
رسانه های همگانی	